

ROMAN DOKTÓR

KONFERENCJA O KRASICKIM

W dniach 16-19 maja 2001 roku odbyła się w Olsztynie i Lidzbarku Warmińskim konferencja naukowa pt. *Ignacy Krasicki 1735-1801. Pisarz i środowisko*. Organizatorami sesji byli m. in. Polskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym, Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, Towarzystwo Naukowe im. Wojciecha Kętrzyńskiego oraz Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie.

Spotkanie, znakomicie przygotowane pod względem merytorycznym i organizacyjnym, wpisane zostało w cały cykl uroczystości upamiętniających dwusetną rocznicę śmierci księcia biskupa warmińskiego. Przygotowane referaty i wystawy akcentowały pisarskie osiągnięcia Krasickiego oraz jego posługę biskupią i duszpasterską.

16 maja, w pierwszym dniu konferencji, dominowały tematy pokazujące Ignacego Krasickiego jako kapłana i biskupa. Rozpoczął tę refleksję już podczas mszy św. Metropolita Warmiński ks. abp Edmund Piszcz, podkreślając u swego poprzednika na urzędzie umiłowanie prawdy, które brało się z krytycznego patrzenia na otaczający świat. Referaty wygłaszane były w dostojnych murach zamku. Stanisław Achremczyk w referacie *Warmia za czasów Krasickiego* bardzo rzetelnie naświetlił sytuację historyczną, polityczną i gospodarczą biskupstwa na którym osiadł Krasicki. Jerzy Dygdała przedstawił starania króla o uzyskanie tak wysokiego stanowiska dla młodego księdza (*Zabiegi Stanisława Augusta o biskupstwo warmińskie dla Krasickiego*). Stosunki Krasickiego z władcami Prus omówił Stefan Hartmann (*Krasicki a królowie pruscy*).

W sesji popołudniowej wygłoszono referaty poświęcone Krasickiemu -biskupowi i kapłanowi. Ks. Alojzy Szorc podzielił się uwagami na temat *Krasicki jako biskup warmiński i arcybiskup gnieźnieński*. Szczególnie

atrakcyjne były prezentacje ksiąg parafialnych, często pochodzących z małych parafii, w których własną ręką biskup Krasicki potwierdzał wizytacje duszpasterskie. Jeszcze bardziej dogłębnie obowiązki biskupie Krasickiego omówił w bardzo rzeczowym i udokumentowanym wystąpieniu ks. Władysław Nowak (*Czynności pontyfikalne biskupa Krasickiego*). Mogliśmy poznać konkretne fakty i dane liczbowe na temat wizytacji parafii w diecezji, liczbę konsekrowanych i poświęconych ręką biskupa kościołów, wyświęconych kapłanów i bierzmowanych wiernych. W dalszej części obrad ks. Andrzej Kopiczko wygłosił referat *Warmińsko-pruskie otoczenie Krasickiego*, a ks. Adam Ornatek mówił o *Kontaktach Krasickiego ze Stolicą Apostolską*.

Następny dzień poświęcono referatom na temat sztuki literackiej księcia biskupa warmińskiego. Jerzy Snopek mówił o *Recepcji twórczości Krasickiego w XVIII wieku*, zaś Zbigniew Goliński o recepcji autora *Bajek* w XIX wieku. Józef Tomasz Pokrzywniak dokonał przeglądu najważniejszych prac na temat Krasickiego w refleksji badaczy literatury w XIX i XX wieku (*Krasicki w oczach historyków literatury*). Zaś Mieczysław Klimowicz omówił zależności Krasickiego od literatury europejskiej (*Krasicki u obcych*). Janusz Jasiński przybliżył słuchaczom *Recepcję Krasickiego w XIX wieku w Prusach Wschodnich*, Krystyna Stasiewicz dokonała przeglądu prozatorskich dokonań Krasickiego (*Proza Krasickiego*), a Krzysztof Dmitruk wygłosił referat *O sztuce narracyjnej Krasickiego*.

18 maja uczestnicy sesji przenieśli się do Lidzbarku Warmińskiego, gdzie w otoczeniu zabytków pamiętających czasy Krasickiego nastąpił dalszy ciąg obrad. Sante Graciotti podzielił się ciekawymi obserwacjami na temat *Lidzbark Warmiński – od miejsca fizycznego do przestrzeni poetyckości*. Maciej Parkitny skupił uwagę na *Historii, Myszeidzie* oraz drobnych utworach Krasickiego przywołujących obrazy przeszłości (*Świadomość historyczna Krasickiego*). Teresa Kostkiewiczowa podjęła próbę zarysowania głównych kierunków badań, jakie winny być podjęte nad spuścizną Krasickiego (*Krasicki – perspektywy badawcze*).

Przed popołudniową częścią obrad uczestnicy konferencji mieli możliwość zwiedzenia sal zamkowych oraz znajdującej się na poddaszu ekspozycji współczesnego malarstwa.

W części drugiej Mikołaj Szymański (filolog klasyczny) poddał analizie rozprawkę *Życia zacnych mężów, z Plutarcha* (*Krasicki a Plutarch*). Magdalena Górską (historyk sztuki) podjęła próbę odtworzenia – jak sama stwierdziła – „wirtualnej kolekcji”, która za życia X.B.W. nigdy nie została

dokładnie opisana, a po śmierci pisarza trafiła na aukcje w celu uzyskania funduszu na spłatę długów (*Krasickiego kolekcje dzieł sztuki*).

Wieczorem nastąpiło otwarcie wystawy *Ignacy Krasicki – ostatni z wielkich mieszkańców zamku lidzbarskiego*. W czasie uroczystości zorganizowanej w jednej z sal zamku lidzbarskiego przybyli i zabrali głos przedstawiciele władz regionu, Metropolita Warmiński abp Edmund Piszcz oraz Dyrektor Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie. Autor wystawy, Andrzej Rzempołuch, zapoznał gości z charakterem zgromadzonych eksponatów, sprowadzonych z terenu całej Polski, a także z kompozycją ekspozycji prezentującej pierwodruki i rękopisy dzieł Krasickiego, obrazy (m.in. niemal wszystkie portrety Krasickiego), numizmaty, ilustracje do tekstów poety. Całość prezentowana jest w atrakcyjnie wydanym katalogu pt. *Krasicki Ignacy (1735–1801). Pamiątka wystawy w 200 rocznicę śmierci Księcia Poetów* (Muzeum Warmii i Mazur, Olsztyn 2001). Katalog, opracowany przez A. Rzempołucha i B. Michalską, zawiera materiał faktograficzny wraz z opisem oraz wstępnymi komentarzami (K. Stasiewicz: *Krasicki wciąż aktualny*; A. Rzempołuch: *Krasicki na Warmii*; Z. Goliński: *Kilka uwag o wydaniach Krasickiego*), a także wybraną literaturą, dotyczącą życia i twórczości X.B.W.

Obrady w ostatnim dniu sesji poprzedził krótki występ gimnazjalisty – laureata konkursu recytatorskiego, na którym prezentowano utwory Krasickiego. Wysłuchano też referatu Jerzego Michalskiego *Warmińskie rezydencje Krasickiego*. Referent przedstawił architektoniczny aspekt oraz wystrój budowli, w których przebywał X.B.W. Odczytane zostały także fragmenty referatu Aliny Aleksandrowicz: *Ignacy Krasicki na dworach i o dworach*, w którym autorka pokazała miejsce dworu i obyczaju dworskiego w twórczości Krasickiego i kulturze tamtego czasu.

Sesja *Ignacy Krasicki 1735-1801. Pisarz i środowisko* należała do najważniejszych w roku jubileuszowym. Zgromadziła najbardziej kompetentnych wykładowców z kraju i z zagranicy, przedstawiono na niej niedoświetlone jeszcze kwestie, związane ze spuścizną księcia poetów. Za szczególnie ciekawe należy uznać wystąpienia ukazujące duszpasterskie posługi Krasickiego oraz jego warmińskie otoczenie. Niewątpliwego uroku dodawały obradom autentyczne miejsca, w których żył i tworzył Krasicki przez sporą część swojego życia.